

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Portretul Rusiei din.. amurg

Dominația bolșevică asupra poporului rus i-a denaturat ființa în nu mai mult de două decade. Poporul rus a fost smuls din făgașul firesc al neamurilor cu aspirațiuni spirituale și aruncat în sfera animalității. I-s'a înăbușit spiritul de afirmație și progres. Pacea și iubirea poporului rus de altădată au fost înlocuite cu teroarea și răsvrătirea apașilor protipendadici.

Tabloul Răsăritului se prezintă lugubru și pustiitor. Douăzeci de ani Hristos a fost înlocuit prin Iuda, spiritualizarea prin mecanizare. Hristos a fost batjocorit, lui Iuda i-s'au ridicat statui. Mănăstirile și bisericile au fost transformate în muzee și cinematografe. Ordinul s'a destrămat, noroadele pravoslavnicului popor au gemut în mizerie, iar descreerații și toți vântură țară s'au lăfăit și veselit, incingând hora în jurul asasinării celor cari altădată au zidit spiritualitatea rusească.

Numai străbătând acest pământ, care astăzi nu mai nutrește ființe omenești, ci animale desorientate și mecanizate, conduse parcă de instincte, dacă nu de acte reflexe, ne putem da seama de reintoarcerea lui Panait Istrati din tabăra proletarismului în aceia a ordinii și disciplinei naționale și creștine. Cunosând starea de fapte la fața locului, ne putem convinge de adevărurile afirmate de André Gide (*Retour de U. R. S. S.*) și Henri Beraud (*Ce-que je vu à Moscou*).

Starea socială și economică din „*Retour...*” e verificată de noi pe teren. Trăim alături de copiii desmățului comunist, cari „aruncă cu sângheata în Dumnezeu”, așa cum i-a descris Henri Beraud.

Peste tot mizerie, suferință, desorientare. Poporul acesta nu merită nici o stimă, lăsându-se târit în asemenea cătușe de înăbușire. Starea lui patriarhală de altădată și mizeria de azi! Ce contrast isbitor! Atunci proprietar

și stăpân a mici case și familii, astăzi slugă slugarnică pe propriul lui pământ și lipsit de orice emulație. Când îi vezi pe acești ruși, parcă ai trece prin Africa printre triburile de primitivi. Orizontul lor se reduce în cadrul unui colhoz. Nu știu nimic ce se petrece în lume. Nici ziar, nici radio — decât cel dirijat pe alocuri — nici zi de Duminică și sărbătoare. Numai robotă animalică. Parcă ar fi un adevărat „Asil de noapte” a lui M. Gorki. Nu asilul... imaginar, pe care l-a scris el..., ci asilul realității crude în care se sbate poporul rus de azi.

Rusia pravoslavnică de altă dată s'a transformat într'un șantier unde băjbăie mizeria și desmățul pe toată linia.

Din Rusia credinței mistice de ieri, n'a rămas decât un muzeu de antichități din care se poate studia... lumea de odinioară.

Viața de aici aparține biologicului. Aparține perpetuității rasei — prin amorul liber, dând naștere copiilor... nimănui, robotarii de mâine. Rusul regimului comunist este o cantitate neglijabilă și o piesă ambulantă. E individul impersonal, față de care nu-și asumă nimeni răspunderea.

În „raul bolșevic” igiena e absentă. Paraiziții sunt adevărații patroni ai bordeelor răspândite în lungul și latul țării rusești. Viața de aici e standardizată și aservită. Orice încercare de afirmare personală, aduce după sine nimicirea. Aici iudaismul desmățat și intrigant de pe timpul lui Hristos, și-a pus din nou planul în aplicare. A căutat să alunge pe Hristos și să întroneze pe Antihrist. Talmudul a fost constituția poporului rus timp de 20 de ani.

Mă aflu de 5 luni în această țară fără viață. Rusia după două decenii de bolșevism este un cimitir viu. N'am aflat nimic din patria lui Tolstoi, Soloviev, Dostoievski și Anton Cehov, decât vechi reminiscențe, pe cale de apu-

neri și acestea. Războiul României, alături de Germani, în Răsărit, nu este altceva decât o dăruire cerească. Este pedepsirea celor cari au călcat jurământul lui Vladimir cel mare. Cruciada noastră sfântă desțelenește sufletele, redresându-le în sensul personalității și al spiritualității. Printre genele scaldate în lacrimi, parcă se întrezăresc privirile blânde ale unei lumi ce renaște. Crucile din cimitirile germano-române sunt pedagogii unei noi vieți rusești. Blândeța noastră față de ei, e semnul unei înbuniri viitoare. Serviciile religioase dau de gândit bătrânilor și trezesc curiozitatea tineretului. Cei bătrâni varsă lacrimi multe... iar tinerii se găesc în fața unui mare semn de întrebare, ce le stă în pragul viitorului. Bă-

trânii — repuși în cucernicia trecutului — se apropie cu smerenie de Sf. Potir, iar la botez sunt aduși copiii, ca la un nou Ioan Botezătorul, glasul căruia, din negura celor 19 veacuri, parcă răsună astăzi și aici: „Pocăiți-vă“...

Din acest proces, în Răsărit se naște o viață nouă, o viață în Iisus Hristos, care ne chiamă și astăzi ca și acum nouăsprezece sute de ani: „Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi odihni pe voi“...

„Impovărații“ regimului comunist vin valuri-valuri spre odihna care numai Mântuitorul lumii le-o poate da.

Kerci, Iulie 1942.

Preot căpitan în rez.

Ioan I. Petrilă.

Pacea lui Hristos fundament al vieții popoarelor

În vremile de azi, ce devin tot mai apăsătoare, nu mai poate fi conceput și admis omul singuratec. Locul acestuia nu poate fi decât în cadrul unor organizațiuni sociale cu un rost bine determinat în viața omenirii: *familie* sau *Stat*, acesta din urmă cunoscut până astăzi ca cel mai desăvârșit agregat uman. Inclinarea către viața socială este o lege naturală a ființei omenești.

Însuși Creatorul a văzut că nu este bine să fie omul singur; de aceea, i-a făcut lui soție, dându-le ca poruncă: „Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul!“ Multe vor fi, desigur, motivele cari constrâng pe om să trăiască în societate. Ne vom limita, totuși, să spunem că, ceace i-ar fi condus pe oameni să se asocieze ar fi nevoia, slăbiciunea firii lor („imbecillitas hamana“) precum și dorința tot mai mult simțită de-a participa activ la progresul comun al umanității.

Singurul care poate duce, astăzi ca și în trecut, o viață izolată, de totală devotație lui Dumnezeu, este monahul, omul care nu vrea să fie „din lume“, ci vrea să se ridice deasupra ei, ca să dobândească mai ușor împărăția lui Dumnezeu. Cu multă vreme în urmă, Aristotel, renumitul învățat al antichității elenice, numea pe om „animal politic“, relevând astfel sociabilitatea omului ca una din legile fundamentale ale vieții. Juriști și sociologi de seamă, cred atât de mult în această particularitate a omului, încât gândind la Stat, ca cea mai completă formă de organizare a vieții sociale, consideră „legătura dintre om și Stat ca o fatalitate“³). În zadar s'a străduit și se va strădui omul să schimbe caracterul fatal al legăturii

care-l unește cu Statul³). Împins de spiritul de negațiune, omul se străduiește să iasă din cadrele Statului. Dar aceasta este o himeră pe care o urmăresc anarhiștii, nihilistii și toți aceia cari cred că omul poate trăi deasupra și în afara Statului, căci o atare existență nu e numai imposibilă în fapt, dar nici nu s'ar putea închipui⁴).

Vom menționa în altă ordine de idei, cât de greșită și contrară doctrinei Bisericii este concepția lui Rousseau când susține că omul este bun dela natură și că societatea, marea vinovată, este aceea care-l corupe și-l predispune la înclinări și gesturi dăunătoare vieții sociale. Omul în starea de natură se naște cu anumite scăderi ce pot fi înlăturate prin influența binefăcătoare a Bisericii. Creatorul a sădit în ființa omului un judecător drept și nepărtinitor, conștiința, a încadrat datoriile omului față de Creatorul său și față de semenii săi în cele 10 porunci. Societatea omenească la rândul său, bazată pe cazuri concrete de încălcare a drepturilor membrilor săi din partea celor recalcitranti a luat măsuri preventive și represive.

„S'a spus — și cu drept cuvânt — că „dreptul“ este un produs spontan al mediului social, pe care el este chemat să-l reglementeze, urmărind desăvârșirea armoniei sociale“. În acest înțeles s'a putut observa că „dreptul este o parte din însăși evoluțiunea socială“ (B. Mirkin Guetzevitch). Intr'adevăr, este un adevăr adeseori repetat că ideea de societate implică ideea de drept. „Ubi societas, ibi jus“, spuneau odinioară Romanii. Și deopotrivă îndreptățit este și dictonul: „Ubi jus, ibi societas“. O societate ome-

1) Eugeniu Speranția: „Lecțiuni de Enciclopedie juridică“. Cluj 1936, p. 156.

2) R. Boila: „Statul“, vol. I, Cluj 1939, p. 191.

3) R. Boila: o cit. p. 192.

4) R. Boila: o cit. p. 193.

nească lipsită de norma juridică care să o cârmuiească, ar apărea ca un agregat uman în stare de anarhie, într'o stare de „belum omium contra omnes”⁵⁾

În dreptul pozitiv, creațiune a omului pentru garantarea ordinii și armoniei sociale, se cuprinde și se reflectă însăși voința lui Dumnezeu. Date fiind scăderile omului și limitarea facultăților sale, dreptul pozitiv se găsește într'o permanentă stare de evoluțiune. Ceeace-i dă viață, în general, este constrângerea materială, spre deosebire de legea lui Hristos, care se impune omului în baza valorii sale lăuntrice și a adevărității sale.

Atât poruncile Domnului cât și normele juridice tind la întronarea și garantarea ordinii și armoniei sociale. De aci rezultă *pacea*, unul din cei mai de seamă factori ai progreselor popoarelor. Astfel vom înlătura arbitrarul în raporturile zilnice dintre oameni ca membri ai *corpului social*.

Pacea este desideratul tot mai viu accentuat în istoria omenirii. Ea tinde să înlătore conflictele dintre indivizi, generații sau popoare, preconizând ideia Statului mondial pe care-l visează mulți gânditori sub forma unei „federalizări a umanității”⁶⁾

Războiul, cea mai gravă încălecare a legilor dumnezeiești și normelor juridice, rămâne în ochii tuturor ca un act de forță întrebuițat de un Stat împotriva altui Stat, spre a impune acestuia din urmă punctele sale de vedere. El compromite grav ordinea de pace ducând la întrebuițarea violenței și declanșarea tuturor patimilor omeniești. Frecvența războaielor în cursul istoriei omenirii aduce la constatarea surprinzătoare că „războiul a constituit totdeauna starea normală, pacea neapărând decât ca un accident în viața popoarelor”⁷⁾

Conceput ca o manifestare a criminalității anumitor agregate organizate, războiul se manifesta la începutul istoriei prin lupte continue între clanuri, între cetăți și între provincii. Inceputul cu încetul, această criminalitate a evoluat, grație faptului că agregatele sociale s'au supus autorității superioare a Statului”⁸⁾ Dela războiul dintre indivizi, clanuri, provincii, s'a ajuns la războiul dintre State și cum criminalitatea războiului a crescut mereu, istoria omenirii a înregistrat războaie de proporții continentale sau chiar mondiale.

Dacă cercetăm trecutul recent al omenirii, cu durere vom constata că, o pace vie, durabilă

și efectivă n'a existat niciodată, așa zisele vremi de pace nefăcând decât să servească urzirii și punerii la cale de noi conflicte armate de și mai mari proporții. Timpurile de pace servesc la incubățiunea microbului războiului”⁹⁾

Problema păcii adevărate în raporturile dintre indivizi și popoare nu o poate rezolva omul încărcat de păcate, omul egoist ce-și face din această calitate un ideal al vieții căruia-i slujește mereu, ci omul nou, făptura nouă, omul duhovnicesc așa cum l-a voit Mântuitorul.

Iisus voește îndreptarea omului; mai mult decât îndreptarea, prefacerea omului. Cu el începe noua seminție; El icoana, arhetipul, Adamul omenirii din nou plăsmuită și topită încă odată. Socrate a voit să schimbe rațiunea; Moise legea; alții se mulțumiră să schimbe un ritual, un cod, un sistem, o știință. Ci Iisus nu vrea să schimbe doar o parte a omului, ci omul întreg, din temelie. Adică omul lăutric, cel care-i purtător și obârșie a tuturor faptelor și vorbelor lumii”¹⁰⁾ Lipsa iubirii promovează vrajba dintre oameni.

Fiecare dintre noi îi urăște pe ce mai mulți dintre oamenii cu cari trăiește alături. Îi urim pentru că au mai mult ca noi, pentru că nu ne dau tot ce-am voi, pentru că nu le pasă de noi, pentru că nu-s ca noi; în sfârșit, pentru că trăiesc. Ajungem până acolo, că ne urim prietenii, chiar și pe cei ce ne-au făcut bine. Pe câtă vreme Iisus poruncește să-i iubim și pe cei ce ne urăsc.

Cine nu ascultă de această poruncă, nu poate spune că-i creștin. Chiar dacă-i gata să moară, fără însă a-l iubi pe călăul său, n'are drept să-și spună creștin.

Deoarece iubirea de noi înșine, cea dintâi și cea de pe urmă obârșie a urii noastre față de semenii, închide în ea toate celelalte închinări și patimi. Cine învinge iubirea de sine și ura față de ceilalți se poate socoti pe de-a întregul schimbat. Restul e urmare și firească derivație. Ura față de noi înșine și dragostea față de dușmani este începutul și sfârșitul Creștinismului. Cea mai mare izbândă asupra omului vechiu, crud, orb și brutal, aceasta este; iar nicidecum alta. Oamenii nu se vor mai putea naște odată în fericirea păcii, atâta vreme cât nu-i vor îndrăgi pe cei care-i lovesc. A-ți iubi dușmanii e singura cale de urmat, pentru ca să nu mai rămână pe fața pământului nici umbră de dușman”¹¹⁾

Egoismul, exagerare voită și conștientă a cultului personalității, rămâne pentru toate vremile o piedecă în calea realizării *iubirii* ca cea mai mare lege a vieții. Iisus Hristos n'a venit să

5) Gh. Șofronie: „Curs de Drept Constituțional”.

6) R. Boila: de cit. p. 217.

7) Revue de Droit International, Nr. 4 Oct.-Dec, 1936 p. 281.

8) ibidem p. 281.

9) Revue de Droit International, Nr. 4 Oct.-Dec. 1936, p. 282.

10) Giovanni Papini: „Viața lui Iisus” pp. 149-150.

11) Giovanni Papini: o cit. pp. 152-153.

strice legea veche, ci să o desăvârșească, „Auzi-ați că s'a zis: Ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte. Iar eu zic vouă: Să nu stați împotriva celui rău; ci, de te va lovi cineva peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt; și celui ce voiește să se judece cu tine și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa; și de te va sili cineva să mergi o milă de loc, mergi cu el două. Celui ce ți cere dă-i și de cel ce voiește să se împrumute dela tine nu întoarce fața. Auzi-ați că s'a zis: Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău. Iar eu zic vouă: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă supără și vă prigonesc, ca să fiți fiii Tatălui vostru cel din ceruri, care soarele său îl răsare peste cei răi și peste cei buni și plouă peste cei drepti și peste cei nedrepti. Că de iubiți pe cei ce vă iubesc pe voi, ce plată veți avea? Au nu și vameșii aceeași fac? Și de veți îmbrățișa cu dragoste numai pe prietenii voștri, ce mai mult faceți? Au nu și vameșii fac așa? Fiți dar voi desăvârșiți, precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este”¹²⁾ La aceasta vom ajunge dacă vom tinde „să-l imităm pe Dumnezeu” (G. Papini). „Soyons des Dieux — strigă Bossuet — soyons des Dieux, il nous le permet par l'imitation de sa sainteté”. „Cine se va feri să fie asemeni cu Dumnezeu, să fie cu Dumnezeu?”¹³⁾

În urma tuturor războaielor cari au sguduit continentul european și lumea, n'au întârziat a fi scoase în evidență rețete și remedii pentru asigurarea și organizarea păcii. În cancelariile diplomatice ale tuturor capitalelor europene precum și în diferite congrese internaționale s'a vorbit mereu de pace, dar lipsa de sinceritate și combinațiile de culise (totdeauna secrete) ale cercurilor politice, au zădărnicit atingerea țelului propus.

Nu se va putea, totuși, tăgădui că, nu s'au înfăptuit lucruri îmbucurătoare. Cele două conferințe dela Haga (din 1899 și 1907) pentru codificarea legilor războiului, sunt și astăzi în parte respectate, căci oricât de grave și turburi ar fi momentele pe cari le trăim, omul, conștient de sine și de misiunea sa, va ști să evite prăbușirea sa în rândul dobitoacelor și să-și înfrâneze spiritul de revanșă.

Sbuciumata istorie europeană sa văzut odinioară în principiul echilibrului puterilor și al legitimității dinastice, mijlocul ideal de înfăptuire și conservare a păcii. Războiul franco-german din 1870—71 a fost o gravă desamăgire. Prin tratatele de pace din 19.9—20, urmare firească a sguduitoarei drame din 1914—1918, s'a crezut că

principiul naționalităților și cel al autodeterminării formează mijlocul cel mai bun pentru realizarea și menținerea păcii. S'au încheiat nu demult acorduri politice cari urmăreau desființarea războiului ca instrument de politică națională, a luat ființă o conferință a dezarmării, nu numai materială, ci și morală, și iată că azi suntem martorii celui de-al doilea războiu mondial în cursul aceleiași jumătăți de veac.

Pacea trebuie să pornească din inimă. Ea nu poate fi consecința formalismului juridic, adesea lipsit de sinceritate. *Pacea decurge din iubire. Trăiește prin iubire.* Când aceasta lipsește, pacea e grav primejduită. Pacea adevărată e pacea lui Hristos. Pacea lumii este o iluzie. Cea adevărată este un dar al Cerului. „Pace dau vouă, pacea mea dau vouă. Nu precum dă lumea, dau eu vouă...”¹⁴⁾ Pacea lui Hristos are caracter de permanență, pacea lumii e înșlătoare, e minciună, e un simplu armistițiu convențional, lipsit de tărie și valoare launtrică. Pacea lui Hristos rămâne bunul suprem al omenirii; de aceea „fericiți făcătorii de pace, că aceie fiii lui Dumnezeu se vor chema”¹⁵⁾.

L.

Despre ce să predicăm?

În **Duminea 13-a după Rusalii**, la 23 August 1942, să vorbim despre **Iisus Hristos Judecătorul**.

Într'un cimitir, pe lespeda unui mormânt, se poate ceti următoarea inscripție: „Trecătorule, pregătește-te pentru întâlnirea cu Domnul”... De sigur, e vorba de pregătirea pentru judecata din urmă, care se va face fiecărui suflet la sfârșitul veacurilor, înaintea Domnului nostru Iisus Hristos.

În istoria lumii, Iisus Hristos este o personalitate unică. Cu El omenirea s'a întâlnit odată, la întrupare, și se va mai întâlni odată, la a doua venire. Prima oră a venit în lume ca om născut întru smerenie și sărăcie; a doua oră va veni ca Dumnezeu întru slavă cerească și strălucire dumnezeiască (Mt. 16, 27). Prima oră a venit ca *Mântuitor* al neamului omenesc; a doua oră va veni ca *Judecător*, Stăpân și Domn atotputernic peste lumea întreagă.

Venirea a doua, a fost prevestită de El însuși (Mt. 16, 27; 24, 30; 25, 31; 26, 64; Mc. 8, 38; 13, 26; 14, 62; Lc. 21, 27; În 14, 3), de profeți (Ps. 49, 1—6; Dan. 7, 13; Iuda 14—15), de apostoli (Fapte 3, 20; I Tes. 3, 13; I Tim. 6, 14; Evrei 9, 28) și de îngeri la înălțare, când au grăit către apostoli: „*Acest Iisus, care s'a înălțat dela voi la cer, așa va veni precum l-ați văzut mergând la cer*”

12) Mt. 5, 38—48.

13) Giovanni Papini: o. cit. p. 168.

14) Ioan 14, 27.

15) Mt. 5, 9.

(Fapte 1, 11). Biserica întreagă așteaptă venirea Lui, când mărturisește credința că „iarăși va să vie cu mărire să judece viii și morții”, și va întemeia împărăția care nu va avea sfârșit (art. 7).

Timpul venirii a doua este ascuns, ca o taină nepătrunsă, în sfaturile veșnice ale lui Dumnezeu. De ziua aceea nu știu nici îngerii, nici Fiul ca om; numai Dumnezeu știe (Mt. 24, 36; Fapte 1, 7). Sfârșitul veacurilor și venirea Domnului, ca și moartea omului, sunt taine ascunse, ca totdeauna să fim pregătiți, să fim gata de nuntă, ca fecioarele înțelepte (Mt. 25, 1-13) și de călătorie, ca slugile credincioase care-și așteaptă Stăpânul cu mijloacele încinse și cu făcliile aprinse (Lc. 12, 35-40).

Apostolii întreabă pe Mântuitorul despre *semnele venirii* a doua și ale sfârșitului lumii. El le răspunde în cuvântări cutremurătoare (vezi Mt. cap. 24-25; Mc. 13 și Lc. 21), în numeroase îndemnuri la priveghere și în parabole ca cea a talanților, a celor zece fecioare și a smochinului care înfrunzește și prevestește vara (Mt. 25; Mc. 13, 28-9). Aceste semne sunt următoarele:

Predicarea Evangheliei în toată lumea, spre mărturie, la toate neamurile (Mt. 24, 14), ca în fața judecății nimeni să nu aibă scuză pentru neștiință.

Botezul păgânilor și al iudeilor (Rom. 11, 25-6). Convertirea neamurilor și a iudeilor la creștinism coincide cu sfârșitul veacurilor.

Tabloul imoralității, în vremurile cele de apoi, va fi groaznic. Vor veni Hristoși și profeți mincinoși, vor fi necazuri, se vor răspândi viciile și se vor face nelegiuiri mari: prigoane, revolte și războaie; se vor ridica neamuri peste neamuri și împărății peste împărății; frate contra frate, copiii împotriva părinților și părinții împotriva copiilor, și-i vor omorî (Mt. 24, 4-13, 21-4; Mc. 13, 5-12; II Tim. 3, 1-5 ș. a.). Iisus când va veni a doua oră abia va afla credință pe pământ (Lc. 18, 8).

Fenomene extraordinare se vor întâmpla: foamete, ciumă, cutremure de pământ și semne în soare și lună (Mt. 24, 7, 29).

Lepădarea de credință (apostasia generală) și *arătarea lui Antihrist*, vor fi iarăși semne ale venirii a doua. Spre sfârșitul veacurilor se va întâmpla o mare cădere din viața și credința creștină. Se va arăta atunci urâciunea pustuirii (Mt. 24, 15), omul păcatului, fiul pierzării, contrarul lui Hristos, Antihrist (II Tes. 2, 3-10; I In 2, 22; II In 7), dușmanul neîmpăcat a lui Dumnezeu (Dan 7, 21; 11, 36), care va combate și va de-natura dogmele credinței creștine, va prizoni Biserica, va susține o acțiune de răsvrătire împotriva lui Hristos Domnul, va huli pe Dumnezeu

și va întemeia o împărăție ateistă care va dura trei ani și jumătate (Dan. 7, 25), totuna cu 42 luni (Apoc. 11, 2), sau 1260 zile (Apoc. 11, 3; 12, 6). În acel timp femeia îmbrăcată ca soarele, Biserica, se va refugia în pustie (Apoc. 12, 1-6), până când se va arăta Domnul Hristos care „îl va nimici cu duhul gurii sale și-l va pierde cu arătarea venirii sale” (II Tes. 2, 8).

Înainte de venire, se va arăta pe cer *semnul Fiului Omului* (Mt. 24, 30), crucea, și apoi se va întâmpla cea mai mare minune a viitorului: *învierea morților și transfigurarea viilor* (I Cor. 15; II Tes. 4, 13-17).

Venirea Domnului va fi neașteptată, ca și potopul (Mt. 24, 37-9; Lc. 17, 26-30), ca furul noaptea (I Tes. 5, 2; II Petru 3 10; Apoc. 16, 15), ca fulgerul care se arată dela răsărit și până la apus (Mt. 24, 17). Toți ochii îl vor vedea și toate neamurile vor plânge (Mt. 24, 30), copleșite de slava Lui și înfricoșate de judecata care le așteaptă.

Tabloul venirii și al judecății va fi plin de măreție și de strălucire dumnezeiască (Mt. 25, 31; Tit. 2, 13). Doamne, Judecătorul viilor și al morților (Fapte 10, 42) va veni și se va arăta pe norii cerului (Mt. 24, 30; 26, 64; Mc. 13, 26; 14, 62; Lc. 21, 27), însoțit de îngeri (Mt. 16, 27; 25, 31) și de toți sfinții (I Tes. 3, 13). Atunci vor învia morții și cei vii se vor schimba și răpi în văzduh, întru întâmpinarea Domnului. Fiul Omului va ședea pe tronul slavei (Mt. 25, 31) și se vor aduna înaintea Lui toți oamenii, toate neamurile și limbile (Mt. 25, 32; Apoc. 7, 9-10), și se vor judeca. Dreptii vor fi despărțiți de păcătoși, cum desparte păstorul oile de capre (Mt. 25, 32-46). Atunci se va judeca lumea: se vor proslăvi sfinții, se vor mântui credincioșii și se vor osândi păcătoșii. Atunci se va nimici moartea, se vor topi stihiiile lumii, cerurile se vor nimici *prin foc*, și din transfigurarea lor va apare un cer nou și un pământ nou (II Petru 3, 12-13). Ziua aceea va fi ziua arătării măririi marelui Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos (Tit. 2, 13), ziua judecății (Mt. 11, 22; 12, 36; Mc. 6, 11; II Petru 2, 9; 3, 7; I In 4, 17), sfârșitul lumii (Mt. 13, 40), ziua lui Hristos (II Cor. 1, 14; Filip. 2, 16), ziua mâniei și a descoperirii judecății drepte a lui Dumnezeu (Rom. 2, 5; I Tes. 1, 10), ziua Domnului (I Cor. 1, 8), sfârșitul veacului, parusia (Mt. 24, 3), arătarea lui Hristos (Col. 3 4), împărăția lui Dumnezeu (Lc. 21, 31), spre deosebire de ziua (era) de acum care-i ziua mântuirii (II Cor. 6, 2).

Legile și criteriile după care se va face judecata vor fi dragostea (Mt. 25, 31-46) și ascultarea de cuvântul Evangheliei. „Pe cel ce se lepădă de mine și nu primește cuvintele mele este cine să-l judece: *Cuvântul pe care l-am spus, acela îl va judeca în ziua cea de apoi*” (In 12, 48).

Așa dar, scris este că „noi toți trebuie să ne înfățișăm înaintea scaunului de judecată al lui Hristos, ca fiecare, după faptele sale, cele săvârșite în trup, să primească ori bine ori rău“ (II Cor. 5, 10). Prin urmare ce avem de făcut?... Filosofii Atenei, când au auzit pe sf. ap. Pavel vorbindu-le în Areopag despre învierea morților și judecata din urmă, unii au crazut, alții l-au batjocorit (Fapte 17, 31—4). Tuturor creștinilor însă, pentru vremea morții și pentru judecata din urmă, Sf. Scriptură foarte mult le recomandă *privegherea*.

Priveghiați ca să nu cădeți în ispită (Mt. 26, 41; Mc. 14, 38; Lc. 22, 46; Gal. 6, 1), să nu cădeți în cursele diavolului (I Petru 5, 8). Priveghiați în rugăciune (I Tes. 5, 6—7; I Petru 4, 7), căci nu știți ziua în care Fiul Omului va veni; Priveghiați și fiți gata, cu făcliile aprinse și cu candelile faptelor bune pline, căci Judecătorul fără de veste va veni... Priveghiați, fiindcă sentința va fi înfricoșată (Mt. 25, 48). Priveghiați, căci cine priveghiază va fi fericit (Prov. 8, 34; Mt. 24, 46; Lc. 12, 37; Apoc. 16, 15).

Priveghiați și vă rugați (Mt. 26, 41)...

— „*Celce vrei să vii iarăși, să judeci toată lumea cu dreptate, binevoește să te întâmpin și eu în nori pe tine, Judecătorul și Făcătorul meu, împreună cu toți sfinții tăi, ca neîncetat să te măresc și să te laud pe Tine și pe Părintele tău cel fără de început și pe preasfântul și bunul și de viață făcătorul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor*“.

Cărți și reviste

Anuarul Academiei teologice „Andreiane“ din Sibiu. XVIII 1941—1942. Publicat de Dr. Dumitru Stăniloae.

Apare cu o regularitate exemplară. Cuprinde un studiu semnat de Păr. prof. N. Neaga: *Perspective mesianice în Psalmi*, urmat de alt studiu mai extins: *Mythos* datorit Păr. prof. Dr. Gr. T. Marcu, despre care ne-am ocupat în alt număr al revistei. Păr. prof. Gh. Șoima scrie câteva pagini despre viața scurtă și activitatea intensă a profesorului de muzică decedat anul trecut, *Petru Gherman*. Opera și personalitatea sa este creonată limpede și rezumată în cuvintele: „cuceritor slujitor al altarului, cântăreț bisericesc solist, bun pedagog muzical, dirijor destoinic, compozitor inspirat și publicist de bune nădejdi“.

Urmează datele școlare despre personalul didactic și administrativ, despre activitatea extrașcolară a profesorilor, materiile de învățământ, tabloul studenților; apoi cromia anului școlar: vizite, festivități, activitatea societății de lectură a studenților, bibliotecii, etc.

Anuarul se încheie cu lucrarea studentului I. Giurgiu: *Omul în concepția creștină și comunistă*.

D. T. Faur: Războiul Sfânt. Pe drumul gloriei și al dreptății. Poezii-teatru. Ed. Catedra-Faur Galați.

Cuprinde o colecție de 60 *poezii patriotice*, dintre cele mai frumoase, datorite marilor noștri poeți, răvașe de pe front scrise în versuri de către ostașii noștri, scurte bucăți de *teatru patriotic* despre: Răsplata viteazului, Pinte și prizonierii bolșevici, Radio Londra, Grănicerii, toate bine alese și foarte potrivite pentru serbările populare și pentru Școlile Duminecale.

Colecția are lozinca: „Educația eroică naționalistă a tineretului“.

Recomandăm cetitorilor lucrarea cu toată căldura. Costă 100 lei și se comandă dela: *Editura Catedra-Faur*, Galați, Strada Cuza Vodă 45. Broșura se trimite după primirea banilor.

Biserica Ortodoxă Română. Nr. 1—4, 1942. București. 160 pagini. Abonamentul 300 lei.

Cu mici opriri în vremea războaelor, *Revista Sfântului Sinod*, născută în 1875, a împlinit 60 ani. Este o vârstă care o cinstește nu numai prin numărul anilor, cât mai ales prin importanța problemelor pe care le-a discutat, prin nivelul academic la care s'a ridicat, prin frumusețea gândurilor și bogăția simțirilor curate pe care le-au desbătut în paginile ei, cei mai vrednici slujitori și reprezentanți ai Bisericii și culturii noastre.

În anii din urmă a avut o apariție cu întârzieri uneori destul de mari. E singura dorință pe care o exprimăm cu acest prilej: să apară cu mai multă punctualitate.

În caetul de față, I. P. S. S. Patriarhul Nicodim publică un *cuvânt* pentru post, oștire și ogor; dl prof. Teodor M. Popescu, un studiu excelent despre *anticreștinismul comunist*, A. Camariano despre *Catehismul Mitropolitului Platon* și I. Scriban o îndrumare: *Cum învațăm a predica*.

Mai departe se publică interesante și bogate recenzii, note bibliografice și cronici.

Pentru numerile viitoare, comitetul de redacție anunță un volum comemorativ pentru pomenirea mitropolitului Petru Morilă și a sinodului dela 1642, și altul, un indice general al cuprinsului revistei din răstimpul dela 1875—1942.

Transnistria Creștină. Revista misiunii ortodoxe române în Transnistria.

Nr. 1 și 2, 1942. Redacția și adm. în Tiraspol. Abonamentul anual 300 lei.

Este o revistă care s'a impus dela început atât prin eleganța formei, cât mai ales prin nouitatea și frăgezimea cuprinsului. Se ocupă de reinvierea religioasă, de reorganizarea bisericească, de școala, catehizația presa, și misionarismul din Transnistria.

Comitetul de direcție al revistei se compune din II. PP. CC. Arhim. I. Scriban și Antim Nica, Econom T. Rudiev, Prot. T. Florea, Pr. B. Gr. Chelaru și Pr. D. Portase-Prut secretar de redacție.

Pe lângă membri comitetului de redacție, între colaboratori se mai numără Pr. Al. Scvoznicov, N. Cistiacov, A. Niculescu, Pr. Al. Bogdăneț, Ierom. Gh. Ghenoiu, H. Ionescu, Ing. Ig. P. Egorov, Pr. V. Popoviciu, Pr. M. Topolius-Diac. Al. Ciura, Pr. I. Irimia și Pr. I. Lucan.

Revista cuprinde articole, documente și însemnări misionare, clișee cu biserici și mănăstiri transnistriene, cronici interesante și dări de seamă despre cărți și reviste.

Dela început până la capăt revista se cește cu plăcere și cu netăgăduit folos.

Abonamentele se trimit pe adresa: *Oficiul P. T. P. Tighina*, pentru *Misiunea Ortodoxă* din Tiraspol.

Informațiuni

■ **Parohii noi.** Onoratul Minister al Cultelor a recunoscut și bugetat cu data de 15 August c. următoarele parohii din Episcopia Aradului: Halaliș, Ocișor, Obârșia, Ţohești, Strâmba, Țarmure, Rostoci, Mermesti, Donceni, Cristești, Zerind și Căzănești.

Inițierea acestor parohii a fost decretată de Adunarea Eparhială. Necesitatea recunoașterii lor s'a simțit încă de mult, mai des că în 7 dintre ele se află deja biserici zidite.

Episcopia Aradului e deplin recunoscătoare d-lui Ministru al Culturii Naționale I. Petrovici și d-lui prof. Aurel Popa secretarul general al Cultelor, care au avut toată înțelegerea față de nevoile sufletești ale poporului nostru și au aprobat ca să se întrească 12 parohii cari până acum au existat dar fără păstori duhovnicești.

■ **Numiri.** În ședința adm. bisericească din 11 August s'au făcut următoarele numiri de preoți pe data de 15 August: Al. Dugăeșescu la Vața de Sus, Emil Cintează la Iercoșeni și Gh. Popovici la Ignești. Păr. M. Grecu a fost transferat la parohia Donceni prot. Buteni.

■ **Universitatea creștină „Solidaritatea“** și-a deschis cursurile Duminecă în 9 August, la R. Vâlcea. Solemnitatea s'a desfășurat în prezența I. P. S.S. Mitropolitului Nifon al Olteniei. Cuvântul introductiv l-a rostit dl prof. Șerban Ionescu rectorul Universității. Seria conferințelor a început-o I. P. S.S. Mitropolitul Nifon. Dl Al. Lascarov-Moldovanu a conferențiat despre „Războiu și credință“. A doua zi a urmat conferința

dlui prof. Dr. Ștefan Bogdan cu subiectul: „De ce sunt creștin“.

Urmează și alte conferințe rostite de scriitori și profesori universitari dintre cei mai distinși.

■ **In ziua de 14 August a. c.** s'au împlinit doi ani de când Iconomul Stavrofor Dr. Teodor Botiș, fost rector al Academiei Teologice ort. rom din Arad, și-a dat obștescul sfârșit în mâinile Creatorului. Din acest prilej, în biserica catedrală din loc s'a slujit în ziua de 12 August a. c. un parastas pentru odihna sufletului său, de față fiind familia, profesorii Academiei și un număr de prieteni și elevi de-ai defunctului. Slujba de creștinească pomenire a fost oficiată de un sobor de preoți în frunte cu Părintele Icon. Stavr. Dr. Nicolae Popoviciu, actualul rector al Academiei Teologice.

Ceice au asistat la această pioasă pomenire, au avut prilejul să evoce în inimile lor figura blândă și totdeauna caldă a dascălului Dr. Teodor Botiș, care timp de 38 de ani a aprins în atâtea suflete de tineri studioși dragostea de neam și ege străbună.

Fie-i țărâna ușoară și pomenirea binecuvântată!

T.

■ **Serviciul militar**, în urma legii recrutării publicată în Monitorul Oficial Nr. 157 din 9 Iulie devine obligator și pentru studenții teologi.

Toate dispensele și amânările de studii acordate până acum se anulează cu data de 1 Oct. 1942. Pe anul 1942/3 se vor acorda amânări numai studenților pentru o licență și celor la curent cu toate examenele, care se vor dovedi până la data de 25 Septembrie c. Termenul de amânări este până la 27 ani. Bacalaureații din anul acesta nu vor primi amânare.

■ **Dăruiiri.** Pentru biserica din Arad-Grădiște am primit următoarele dăruiiri: Ing. Teofil Lăzurică o Evanghelie (6000 lei), Dr. Mihai Noveanu 3 acopereminte pentru tetrapoade (6000 lei), Nădejdea Dr. Botiș inv. un chivot (5000 lei), Lucreția Hancu inv. perdeaua pentru ușile împărătești (4000 lei), Fam. Grigorie Candrea 3 acopereminte pentru tetrapoade (3500 lei), Ștefan Suciu o acoperitoare pentru prestol (3000 lei), Rada Tutovici două sfeșnice sculptate (3000 lei), Căp. Gh. Teodorescu 2400 lei, Insp. Emanuil Comșa 2000 lei, Maria Puta și adv. Tiron Banciu câte 1500 lei, Fam. I. Varga o acoperitoare pentru prestol (1500 lei), Iosif Leric o acoperitoare (1500 lei), elevele clasei a IV din Școala primară Nr. 17 o perdea la proscomidier (1500 lei), Paulina Mihuțiu inv. 1200 lei; Fam. Pr. C. Mureșan, Gh. Stupariu, Veturia Pr. Petrilă, Al. Zaban, P. Bătrân

Gh. Petrușă, Mihai Brândașiu, I. Frențiu câte 1000 lei; Ana Cornea inv. o linguriță de argint pentru Sf. Cuminecătură (1000 lei), Gh. Otlăcan 700 lei, Ionel Filipaș, Vasile Golea, Petru Lascu, P. Eteneanu, I. Bătrâna, Preda Tosca, Const. Mager, Gh. Berinda, Const. Cioașu, I. Cioașu Florian Săbău, D-ra Olimpia Iosif, P. Cociuban Lt. Col. G. C. Dumitrescu și I. Stancu câte 500 lei, I. Cociuban un covor (500 lei), elevele M. Crișan și Ana Ciocan o acoperitoare (500 lei), Stanca Emilia și M. Dămăcuș câte 200 lei. Total 62.200 lei.

Dumnezeu se răsplătească tuturor dăruitorilor fapta lor creștinească și să le scrie numele în ceruri.

Pr. Cornel Mureșanu

Anunț

Se aduce la cunoștință celor interesați că și în anul școlar 1942/43 va funcționa pe lângă Academia Teologică un internat pentru elevii de școale secundare. În acest internat se primesc elevi ortodocși români pe lângă următoarele condițiuni:

1. Pentru locuință, încălzit, luminat și servicii vor plăti o taxă de 10.000 lei, care se va plăti în 3 rate și anume la începutul anului școlar 4000 lei și câte 3000 lei la 1 Dec. a. c. și 1 Martie 1943.

2. Elevii vor primi hrana la cantina internatului Academiei Teologice. Costul hranei, care va fi de aproximativ 100 lei pe zi, se va plăti la cantină lunar și anticipativ. Hrana se poate plăti în parte și cu alimente în natură, cari se vor calcula cu prețurile de pe piață. Pentru bunul mers al cantinei se recomandă ca fiecare elev să aducă cel puțin următoarele alimente: 10 kgr. untură, 5 kgr. slănină afumată, 200 buc. ouă și 50 kgr. făină albă.

3. Ceice doresc să li se spele rufe la internat vor aduce săpunul necesar și vor plăti o taxă ce se va stabili ulterior.

4. La intrarea în internat fiecare elev va aduce cu sine: 6 cămăși de zi, 6 perechi de indispensabili, 3 cămăși de noapte, 6 perechi de ciorapi, una sau două perini și câte o plapomă sau pătură de pat albă, 3 ștergare, 3 servete, 1 pahar, o ceașcă, 3 farfurii, o linguriță, un cuțit, o furculiță, piepten, săpun, perii de dinți, de haine și de ghetă, precum și îmbrăcămintea necesară.

5. Părinții vor anunța verbal sau prin scrisoare Rectoratului Academiei Teologice dorința de a-și aduce fiii elevi în internat cel mai târziu până la 25 August a. c. indicând domiciliul și oficiul poștal.

6. Prea Cucernicii Părinți protopopi, preoți și profesori de religie sunt rugați a atrage atențiunea celor interesați asupra anunțului prezent.

Arad, la 1 August 1942.

Rectoratul Academiei Teologice
ort. rom. din Arad.

Concurs

Se publică din nou concurs cu termen de 8 zile pentru întregirea postului de subadministrator dela Academia Teologică ort. rom. din Arad cu salariul prevăzut în bugetul Statului, care de prezent este de 7200 lei lunar plus accesoriile. Candidații vor întruni condițiunile prevăzute în codul funcționarilor publici, având și studii teologice.

Arad, 11 August 1942.

Rectoratul Acad. Teol. ort. rom. din Arad.

Nr. 3715/1942.

Pentru elevii Școlii Eparhiale de Cântăreți.

În Școala Eparhială de Cântăreți bisericești din Arad, se primesc pentru anul școlar 1942/43 ca elevi ordinari tineri între anii 16 și 25 ani, cu cel puțin patru clase primare.

Cererile timbrate vor fi înaintate Consiliului Eparhial din Arad până la data de 20 Octomvrie 1942 însoțite de următoarele acte:

1. Extras de naștere și de botez,
2. Certificat școlar de cel puțin 4 clase primare,
3. Certificat de moralitate dela oficiul parohial,
4. Declarația părinților (tutorei) semnată de doi martori, că vor plăti în termen toate taxele școlare și anume: a) pentru locuință, încălzit, luminat, anual 6000 – șasemii – lei, b) taxă școlară anuală 3000 – treimii lei, c) taxă de înscriere 250 lei. Aceste taxe se vor achita în două rate și anume: la începutul anului școlar și la 1 Februarie 1943. Hrana elevilor va fi pregătită din alimentele aduse de acasă în natură și anume: 10 kgr. făină, 5 kgr. untură, 50 kgr. cartofi, 10 kgr. fasole, 50 bucăți ouă.

Din aceste alimente elevii vor primi zilnic o mâncare caldă.

Candidații pentru anul I vor fi supuși unui examen de primire ce se va ține în 2 și 3 Noemvrie.

Toți elevii vor locui în Internat și vor aduce cu ei și hainele necesare pentru așternut și lăngăria trebuincioasă provăzută cu monogramul elevului.

Arad, la 4 August 1942.

† Andrei

Episcop.

Prot. Caius Turicu

consilier, referent eparhial.

In Editura Diecezană din Arad

A APĂRUT:

70

Cântări religioase

cum se cântă în Eparhia Aradului
cu aprobarea și binecuvântarea P. S. Sale

Părintelui Episcop Dr. ANDREI MAGIERU

pe note liniare de TRIFON LUGOJAN

Directorul Școlii de Cântăreți Bisericești din Arad

144 pagini mari, Lei 150.